

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til statsministeren og miljøministeren [om en bæredygtig miljømæssig udvikling i forbindelse med EU's udvidelse].

Af Jørn Jespersen (SF) og Jes Lunde (SF).

(Forespørgslen anmeldt 1/11 2000).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om billedpornografiens udvikling i Danmark og i vore nabolande, og hvad agter regeringen at gøre for at give forældre og børn mulighed for at undgå at blive konfronteret med pornografiske billeder i offentlige rum?«

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 24/10 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 27/10 2000).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til torsdag den 16. november 2000.

Begrundelse

Frank Dahlgaard (UP):

Baggrunden for denne forespørgsel er, at vi skal arbejde for et ordentligt miljø på alle måder, og til et ordentligt miljø hører også, at man kan blive fri for pornoforurening i offentlige rum. Det kan ikke være meningen, at børn og unge og for den sags skyld også voksne og ældre ufrivilligt og uden ønske om det skal konfronteres med pornografiske billeder i offentlige rum som tankstationer, butikker, kiosker, ukodede tv-kanaler, Internet – og der er sikkert andre steder.

Det kan ikke være frihed, at man ikke har friheden til at slippe for disse ting. Det er ikke sjovt at være forældre til børn, der får smasket sådanne ting i hovedet i børnehøjde. Et anstændigt og

ansvarligt flertal i Folketinget vil selvfølgelig ændre på denne retstilstand.

Jeg glæder mig til at høre justitsministerens bemærkninger.

Besvarelse

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har inden for den seneste tid i forbindelse med skriftlige besvarelser af spørgsmål fra bl.a. hr. Frank Dahlgaard, som også har stillet denne forespørgsel, redegjort for de begrænsninger, som lovgivningen indeholder i forhold til udstilling, omdeling m.v. af pornografiske billeder. Jeg har i samme forbindelse også redegjort for min opfattelse af behovet for at overveje nye tiltag på dette område. Min besvarelse af denne forespørgsel, som nu er stillet, vil derfor tage udgangspunkt i disse tidligere besvarelser, og min besvarelse vil naturligt nok i et vidt omfang svare til, hvad jeg tidligere har givet udtryk for.

Jeg vil imidlertid gerne indlede med at konstatere, hvad vi jo alle kan se, uanset hvor vi færdes: at billedpornografi og andre pornografiske fremstillinger, seksuelle motiver og skildringer er noget, vi gennem de senere årtier har mødt i stadig flere sammenhænge og i stigende omfang. Der er ikke fra regeringens side iværksat mere generelle undersøgelser af billedpornografiens udvikling, og der er heller ikke overvejelser om at iværksætte sådanne undersøgelser. Jeg er ikke bekendt med, om der i vore nabolande er foretaget sådanne undersøgelser. Der er i hvert fald ikke her i landet foretaget sociologiske eller tilsvarende undersøgelser af emnet, som jeg er bekendt med. Jeg er heller ikke bekendt med, at sådanne undersøgelser skulle være gennemført i vore nabolande.

Den udvikling, vi alle har kunnet følge, har været en del af den almindelige udvikling i vort samfund og har efter 1960'ernes liberalisering gjort pornografi og seksuelle skildringer til en stadig mere synlig del af vores hverdag. Det er en udvikling, som jo ikke blot drejer sig om udbredelse af det, man vel kan kalde den egentlige sexindustri med pornoblade og videofilm, men den viser sig generelt ved, at seksuelle skildringer i øget grad møder os i vores dagligdag, f.eks. i reklamer, ugeblade, bøger og spillefilm.

De bestemmelser, som gælder i dag for udstilling og omdeling m.v. af pornografiske billeder, og som udgør et strafferetligt værn mod at blive konfronteret med sådanne billeder, findes i poli-

tivedtægterne og i straffeloven. Ifølge normalpolitivedtægtens § 10, stk. 3., er det forbudt i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end beboere, der har givet udtrykkelig bestilling herpå. Der er altså en beskyttelse mod at modtage sådanne billeder og skrifter i sit hjem, hvis man ikke selv har bedt om det.

Efter politivedtægtens § 12, stk. 1., må ombæring udstilling, forhandling og uddeling af anstødelige skrifter og billeder endvidere ikke finde sted på eller ud til veje eller andre steder, hvortil der er almindelig adgang. Bestemmelsen har formentlig med tiden tabt noget af sin betydning, men må dog fortsat antages at give beskyttelse mod at blive konfronteret med billeder og skrifter af den værste karakter uden for hjemmet. Det vender jeg tilbage til senere.

Efter omstændighederne vil udbredelse af pornografisk materiale i grovere tilfælde endvidere kunne udløse et ansvar efter straffelovens § 232, der omhandler den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver anledning til offentlig forargelse. Straffelovens § 234, stk. 1, indeholder herudover fortsat et udtrykkeligt forbud mod salg af utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år.

Endelig vil jeg ikke mindst nævne de særlige straffebestemmelser vedrørende børnepornografi, der jo imidlertid ikke som sådan er temaet for denne aktuelle forespørgsel, vi har her i Tinget i dag.

De omtalte bestemmelser i politivedtægten og i straffeloven baserer sig alle på en vurdering af, om de billeder eller skrifter m.v., der er tale om, kan karakteriseres som anstødelige, utugtige eller uterlige, sådan som det er beskrevet i de enkelte bestemmelser. Der er tale om begreber – såkaldte retlige standarder – hvis nærmere indhold fastlægges af domstolene gennem retspraksis, og som kan ændre indhold i takt med, at samfundets almindelige normer flytter sig. Hvad der var anstødeligt eller utugtigt for 20 år eller 50 år siden, er således ikke det samme som i dag.

Min besvarelse af 13. august 1999 af det spørgsmål, som hr. Frank Dahlgaard tidligere har stillet, spørgsmål nr. S 2552, indeholder en nærmere beskrivelse af disse retlige standarder, således som de er beskrevet i den juridiske litteratur.

Ved vurdering af, om et skrift eller et billede efter politivedtægtens bestemmelse kan anses for at være af anstødelig karakter, vil der bl.a.

skulle lægges vægt på, hvilken plads beskrivelsen af kønsorganer eller kønsakten indtager, og om der indgår sadistiske, sodomistiske eller lignende elementer i beskrivelsen.

Der er i besvarelsen af spørgsmålet omtalt en sag fra 1982, hvor Vestre Landsret tog stilling til anvendelsen af politivedtægtens § 12, stk. 1, i et tilfælde, hvor der i vinduet i en pornoforretning bl.a. var udstillet sex- og pornoblade samt atrapper af kvindelige og mandlige kønsorganer. Sagen endte med en frifindelse for overtrædelse af politivedtægtens § 12, idet landsretten ikke fandt, at udstillingen var anstødelig. Landsretten lagde i dommen vægt på den liberalisering, der havde fundet sted vedrørende seksuelle spørgsmål.

Tilsvarende vil nøgenbilleder og samlejesener i almindelighed næppe i dag være omfattet af de retlige standarder i straffesanktionernes bestemmelser, medmindre der er tale om f.eks. billeder af sadistisk indhold eller billeder af pervertiteter.

I en udtalelse, som Justitsministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet dengang indhentede fra Rigsadvokaten, og som er refereret i besvarelsen, anfører Rigsadvokaten således også, at der i dag må antages at være forholdsvis vide rammer med hensyn til udstilling af pornografisk materiale.

Man kan naturligvis have forskellige meninger om den udvikling, der har fundet sted i vores samfund. Der har også på dette område været en almindelig forandring i samfundets normer, og den flytter samtidig på den beskrevne måde grænser for, hvad der er strafbart. Man kan naturligvis også have den mening, at vi skal forsøge at skruer tiden tilbage ved at indføre nogle generelle og absolutte forbud på området.

Efter min opfattelse er det imidlertid naturligt, og det er det eneste rigtige, at vi på dette område som på mange andre har et strafferetligt værn, som baserer sig på og følger de normer og den udvikling, der er i samfundet.

Jeg tilkendegav derfor også i min besvarelse af det tidligere skriftligt stillede spørgsmål fra hr. Frank Dahlgaard, at jeg var enig og fortsat er enig med Rigsadvokaten i, at der ikke er behov for at ændre denne retstilstand. Det er som sagt fortsat min opfattelse.

Jeg vil dog samtidig understrege, at jeg er helt enig med hr. Frank Dahlgaard i, at der skal være et strafferetligt værn.

Jeg vil derfor også gerne understrege, at vi gennem politivedtægtens og straffelovens be-

stemmelser netop allerede har et sådant værn i dag tilpasset vores samfund i dag. Det betyder naturligvis ikke, at der ikke også på dette område kan opstå situationer, hvor der kan være grund til at overveje, om vi fra politisk side skal præcisere grænserne for det, vi som samfund vil acceptere, f.eks. hvis det konkret måtte vise sig, at det eksisterende strafferetlige værn ikke slår til og altså ikke reelt indeholder en beskyttelse, som svarer til samfundets almindelige normer.

Efter min opfattelse står vi imidlertid ikke i en sådan situation i dag. Jeg kan i den forbindelse nævne, at der for tiden netop verserer en straffesag ved politimesteren i Slagelse mod et firma, der for nogle måneder siden husstandsomdelte en reklame med pornografisk indhold. Jeg er bekendt med, at politimesteren i denne sag har rejst tiltale for overtrædelse af de nævnte bestemmelser i politivedtægtens § 10 og straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser.

Det er altså ikke sådan, at de bestemmelser, vi har i dag, ikke længere bruges, når der rent faktisk foreligger en situation, hvor der er grundlag for at antage, at normerne for acceptabel adfærd i vores samfund er overskredet. Den konkrete sag verserer som sagt nu ved domstolene.

Som jeg allerede tidligere har tilkendegivet i forbindelse med min nylige besvarelse af nogle spørgsmål, som Venstres hr. Christian Hansen har stillet mig om den konkrete sag, må vurderingen af, om en sådan sag eventuelt giver anledning til at overveje nye initiativer, naturligvis bero på udfaldet af straffesagen.

Skulle det vise sig, at det eksisterende strafferetlige værn ikke yder beskyttelse mod at modtage den form for pornografisk materiale, som blev omtalt i den konkrete sag, kan der naturligvis være grund til at gå ind i en nærmere vurdering af, om det bør give anledning til at overveje nogle initiativer på området.

Det vil imidlertid efter min opfattelse ikke være rigtigt her i dag at gå ind i en nærmere vurdering, når sagen for tiden er under behandling i retten.

Alt i alt er der efter regeringens og min opfattelse tale om, at vi har en lovgivning i dag, som giver den rigtige ramme, den naturlige ramme, på dette område, som er genstand for dagens debat. Men vi skal selvfølgelig være opmærksomme på og parate til at præcisere disse rammer, hvis der viser sig at være behov for det med baggrund i konkrete sager. Det er regeringen som sagt også klar til.

Forhandling

Frank Dahlgaard (UP):

Det, ministeren sagde her, er skuffende, jeg havde frygtet det: Det eneste rigtige er at følge normerne og udviklingen i samfundet. Er det sådan en politiker siger? Hvis normerne og udviklingen i samfundet ikke er anstændige, ikke er rimelige, ikke er forsvarlige over for børn og unge, skal man så bare følge med? Er det politik bare at følge med strømmen, eller er det politik at sige: Dette her er en udvikling, som er en afvikling af moral og anstændighed. Den vil vi ændre på.

Det var ikke regeringens eller justitsministerens indgang til det. Det var, at her skal der ikke ske noget, den er god nok. Der er en sag, der kører i Slagelse, og nu må vi se lidt på det, men ellers har vi politivedtægten, og Rigsadvokaten siger, at der ikke er behov for ændringer, og så har vi straffeloven osv.

Jeg synes, det er beklageligt. Jeg ved ikke, om justitsministeren selv eller andre i regeringen har børn eller børnebørn – det har man jo nok – og hvordan man synes, det er at gå ind på en tankstation eller se fjernsyn med ungerne, og så bliver der klasket billeder i hovedet på én, som giver anledning til ubehagelige situationer. Det er da noget, som vi politikere her – de af os, der er ansvarlige og voksne – skal forhindre, skal stoppe. Vi skal ikke bare sige: Nå ja, men det er normerne for acceptabel adfærd i samfundet, og sådan er det jo, og vi må følge med tiden. Har man ikke selv nogen mening?

Jeg har en mening på det her område, og det er derfor, jeg har rejst forespørgslen, og jeg vil stærkt opfordre til, at Folketingets partier giver deres medlemmer frit slag her, så man kan stemme efter sin egen overbevisning og i overensstemmelse med grundloven og ikke bare afvise det her problem, som er påtrængende, og som er voksende. Ministeren sagde det jo selv: Billedpornografien er i vækst. Han talte om den almindelige udvikling i vores samfund, som går i retning af mere og mere af denne her slags, og så skal der altså ikke gribes ind.

Jeg har svært ved at forstå det – især fra et parti, som slår sig op på at være miljøbevidst. Hvis ikke det her er forurening, mental og psykisk terror og vold over for børn og unge og i øvrigt også voksne, så ved jeg ikke, hvad det er. Det er da ikke frihed, at man ikke kan blive fri for at blive konfronteret med billedpornografi offentlige steder. Jeg foreslår ikke og siger ikke,

at det skal fjernes og være forbudt. Jeg siger, at det skal fjernes fra de offentlige rum, sådan at der ikke bare er en frihed til at tage disse ting i øjesyn, men også en frihed til at blive fri.

Og er det ikke en forpligtelse for os i Folketinget som ansvarlige mennesker at værne om vores børn og vores unge, så de ikke bliver konfronteret med det her?

Der er jo udsagn fra børnelæger og fra psykologer og pædagoger, også her i den seneste tid, som siger: Dette er ikke sundt. Dette er skadeligt for børn. Dette påvirker de unges psykiske og moralske udvikling i en forkert retning. Det giver dem nogle gange en ekstrem og forkvaklet seksuel adfærd.

Det skal vi da forhindre og ikke bare henvise til nogle paragraffer i straffeloven og politivedtægten og til en politiadvokat, der har givet op og ikke synes, der skal ændres på tingenes tilstand – formentlig ud fra en fornemmelse af, at der jo ikke er politisk opbakning i Folketinget til det, og hvis politiet og myndighederne skal til at agere, uden at der virkelig er politisk opbakning, så er det ikke sjovt. Det er derfor, at vi skal kende vores ansvar og handle efter det her i Folketinget.

Jeg imødeser de kommende indlæg fra partiernes ordførere med stor bekymring og interesse.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan kun beklage, hvis hr. Frank Dahlgaard har opfattet min besvarelse af forespørgslen på den måde, at jeg ikke mener, at der skal være grænser. Jeg brugte faktisk min tale til at beskrive, at der allerede er grænser i forhold til billedpornografiens udbredelse. Det er jo de grænser, som allerede findes både i politivedtægten og i straffeloven.

Da hr. Frank Dahlgaard har valgt at stille en forespørgsel til justitsministeren om pornografiens udbredelse, så forholder jeg mig naturligvis til det strafferetlige værn, der er i dag. Her er det, jeg siger, at der faktisk er grænser.

Hvis hr. Frank Dahlgaard gerne vil høre om min personlige habitus og mine egne grænser for det her, så blev de også overskredet i forbindelse med omdelingen af det materiale, vi så nede fra Slagelse Politikreds. Det tilkendegav jeg faktisk også over for offentligheden.

Når hr. Frank Dahlgaard spørger, om jeg selv har børn, så kan jeg bekræfte, at det har jeg, nemlig hjemmeboende børn. Jeg udtrykte også

ved den lejlighed, at jeg meget nødig ville se, at der i min postkasse derhjemme blev lagt materiale af den karakter, som vi så i den konkrete sag i Slagelse. Det var baggrunden for, at politimesteren også her har rejst en sigtelse og tiltale mod de pågældende både for overtrædelse af politivedtægten og af straffeloven.

Så hr. Frank Dahlgaard må ikke skabe det indtryk her i starten af debatten, at vi står i en retstilstand, hvor det er lovløshed, der råder. Det er ikke tilfældet, men det kan jo ikke hjælpe noget, at vi sidder og putter blå i øjnene på hinanden og ikke vil vedkende os en virkelighed, der er i dag, hvor der – efter den liberalisering, som hr. Knud Thestrup, den tidligere konservative justitsminister, stod for – med pornoens frigivelse skete en indflydelse på samfundets udvikling på det her felt. Det ville jo være forkert, at jeg som justitsminister stod og sagde noget sådant. Det kan enhver jo også selv se med sine egne øjne.

Men det er muligt at få sikkerhed for, at de grænser og rammer også afprøves i dag efter politivedtægten med konkrete anmeldelser til politiet, men også med politiets muligheder for at rejse konkrete sigtelser efter straffelovens bestemmelser.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg synes ikke, det er tilfredsstillende, hvad justitsministeren siger i denne her sag. Vi kender jo alle sammen virkeligheden ude i samfundet, og den er, at der ikke er frihed mere i dag, hverken for børn, unge eller ældre til at blive fri for at blive konfronteret på offentlige steder med billedpornografi også af den grove og hårde karakter.

Ministeren sagde selv i sit første indlæg, at han ikke var bekendt med forholdene i nabolandene. Det var noget i retning af det, han sagde, men det kan man jo skaffe sig kendskab til. Jeg har selv spurgt om det og fået materiale tilbage af varierende kvalitet fra ambassaderne i vores nabolande. Der er heldigvis nogle af ambassadørerne og folkene derude, der har gjort noget ud af det og beskrevet det, så det er til at forstå. Det kan vi vende tilbage til i debatten.

At en konservativ justitsminister for 30 år siden svigter alt, hvad der har med borgerlig politik at gøre, og frigiver billedpornografien, er en skam og en skændsel, men det gav jo også heldigvis anledning til et nyt politisk parti i Folketinget.

Jeg skal som indspark i den kommende debat fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen inden den 1. marts 2001 at tage de nødvendige initiativer, som kan gøre det muligt for børn og forældre i Danmark at undgå at blive konfronteret med pornografiske billeder i offentlige rum – herunder bl.a. på internettet og ukodede tv-kanaler« (Forslag til vedtagelse nr. V 10).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se foran). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu sker der jo mange ting i politik, og det er jo heller ikke på nuværende tidspunkt, at jeg skal komme med bemærkninger til justitsministeren, men jeg kan da ikke lade være med at nævne, at hr. Christian H. Hansen fra Venstre, det er mig – eller: Jeg er stadig væk fra Dansk Folkeparti.

Men jeg vil stille et spørgsmål til hr. Frank Dahlgaard, for han nævnte heroppefra noget om højden, hvori pornografisk materiale var placeret i forretninger. Det er jo rigtigt, at den i mange tilfælde er nede i en meget lav højde, og det vil sige, at de, der støder først ind i det, faktisk er børn. Men hvordan vil hr. Frank Dahlgaard lovgive om det?

Det er ikke, fordi jeg ikke forstår hr. Frank Dahlgaards synspunkter, men vil det ikke være meget svært at lovgive om? Jeg mener, hvilken højde skulle man f.eks. sætte ind? Det har heller ikke noget at gøre med, at jeg selv er høj, så jeg er irriteret over, at det er nede, sådan at jeg skal bukke mig. Det er slet ikke det, det handler om. Men vil det ikke være meget svært at lovgive om det her?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jo, det er ikke altid lige let at lovgive, men vi får altså vores fede løn herinde for også at lave det arbejde, som ikke er så let. Og man kan i andre lande, bl.a. i Island og Norge, hvor vores ambassadører og folk fra ambassaderne har gjort noget ud af det – jeg har materialet, det har været tilgængeligt for ordførerne her før debatten –

praktisere det på en anden måde. Det er klart, at det er en vurderingssag for myndighederne, herunder politimyndighederne, men det er efter nogle retningslinjer, og de er helt anderledes ordentlige, så de giver børn, unge og andre mulighed for at blive fri for billedpornografi i offentlige rum.

Kan man i Island og Norge og andre steder, så kan vi også i Danmark.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Som vi alle har kunnet læse i besvarelsene af spørgsmålene bl.a. fra hr. Frank Dahlgaard, og som vi just har hørt det beskrevet af justitsministeren, så findes der i dag bestemmelser til regulering af området billedpornografi. Der findes i dag et strafferetligt værn, og bestemmelserne bruges.

Debattens kerne bliver således forståelsen af de begreber, som optræder som afgrænsende i bestemmelsen: anstødelig karakter, uterlig, utugtig, osv.

Her bliver debatten svær at tage på et generelt plan, da disse begreber utvivlsomt vil skulle vurderes i en konkret sammenhæng. Det er vel sagtens også det ræsonnement, som danner baggrund for bestemmelserne, som de er i dag, nemlig at det i dag er domstolene, der i de konkrete sager danner en retspraksis ud fra deres samtid.

Fra den socialdemokratiske gruppes side har vi ikke megen tiltro til, at vi her fra Folketinget kan komme en generel afgrænsning meget nærmere, end tilfældet er i dag. Den seksuelle liberalisering har fundet sted. Og som repræsentant for en generation, der er født, efter at pornografien blev fri, har jeg meget svært ved at forestille mig en tilbagevenden til tidligere tiders opfattelse af, hvad der har anstødelig karakter.

Hr. Frank Dahlgaards ønske om, at særlig børn og forældre ikke skal konfronteres med billedporno, finder vi i Socialdemokratiet er et noget urealistisk ønske i et land, hvor billedpornoen har været tilladt siden 1969.

Og hvorfor lige de to grupperinger i befolkningen? Hvorfor må jeg godt konfronteres med billedporno, bare fordi jeg ikke er forælder, mens hr. Frank Dahlgaard ikke må alene qua sin rolle som forælder? I Socialdemokratiet synes vi ikke alene, det er urealistisk, men også en smule ulogisk. Det er logisk og fornuftigt at skille bør-

nene ud som en gruppe i befolkningen, der skal tages særligt hensyn til også på det her felt. Derfor har vi også et forbud mod at sælge pornografisk materiale til børn under 16 år.

Jeg kan ikke dy mig for at undres over, at forespørgslen er stillet af hr. Frank Dahlgaard, der jo normalt holder store brandindlæg fra denne talerstol om, hvor vigtigt det er at fastholde forældreansvaret over for børnene og ikke lade det store, føle system overtage ansvaret. Mens denne forespørgsel er båret af det helt modsatte synspunkt.

Her er en god lejlighed, vil jeg sige til hr. Frank Dahlgaard, til at fastslå, at børn møder mange grimme ting, fristelser og indtryk, som man ikke forstår i en børnehjerne, og forældrene er de nærmeste til at beskytte og bearbejde de indtryk, som børnene får gennem deres opvækst.

Alt i alt synes vi i den socialdemokratiske gruppe, at det, der her bliver lagt op til med forespørgslen, er urealistisk og ulogisk, og samtidig hæfter vi os ved, at der er begrænsninger for billedpornografien med de eksisterende bestemmelser.

Så skal jeg sige, at vi fra Socialdemokratiet ikke kan støtte den vedtagelse, som er fremlagt.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Når den socialdemokratiske ordfører siger, at det er ulogisk at tale om børn og forældre, der ikke skal konfronteres med det her svineri – for at sige det ligeud – i offentlige rum, hvad så med os andre, vil jeg sige? Vi er alle børn, vi har alle forældre. Alle er børn, mange er forældre. Det omfatter hele befolkningen, men jeg har lagt vægt på i mit forslag til vedtagelse at nævne børnene og forældrene. Der tænker jeg selvfølgelig på de børn, som stadig væk er børn og under 18 år, 15 år eller 10 år og deres forældre.

Jeg synes, det er en underlig indstilling, og jeg tror ikke et øjeblik på, at der er fælles fodslag på det her område i den socialdemokratiske gruppe. Så lavt tror jeg ikke om Socialdemokraterne.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Sandy Brinck siger, at bestemmelserne i loven bruges jo. Der er en passus i lovgivningen omkring radio og tv, hvor der står, at der ikke må udsendes programmer, som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, herunder navnlig program-

mer, der indeholder pornografi eller umotiveret vold.

For nylig har der verseret en sag, og den verserer faktisk stadig væk, omkring porno på lokal-tv, og i øjeblikket har man så sendt den tilbage, fordi man skal undersøge, om porno er skadeligt for børn.

Mener fru Sandy Brinck ligesom mange forskere og børnelæger og psykologer, at porno er skadeligt for børn, eller mener fru Sandy Brinck ikke, at det er det?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det var lige til bemærkningerne fra fru Sandy Brinck om forældreansvar. Det er helt rigtigt, de har et meget, meget stort ansvar. Men når der så sker det, at der dumper sådan nogle ting ind igennem brevsprækken, brochuren fra den sag, som justitsministeren omtalte lige før, som er en verserende sag, som skal for retten, og som vi ikke skal kommentere yderligere her i dag, er det svært at leve op til det forældreansvar.

Det er svært at forklare sine børn, at den post, de reklamer, der kommer ind af døren, må de ikke kigge i. Det er svært, når der på forsiden står: Ikke for sarte sjæle – må kun åbnes af voksne. Det fortæller netop, at børnene skal åbne den og kigge i den, for børn er nysgerrige, børn er videbegærlige, børn vil gerne se noget.

Og så vil jeg også gerne have, hvis fru Sandy Brinck kunne tage stilling til, at EU faktisk for nylig vedtog noget hen i retning af det her. Det skulle implementeres i de enkelte lande senere hen. Jeg ved, at vores repræsentant i Europa-Parlamentet stemte for, jeg ved at Venstre f.eks. stemte imod. Men hvad er den socialdemokratiske holdning til det her? Når vi kan gøre det fra EU's side, kan vi så ikke arbejde lidt hen i retning af det herhjemme også?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Både hr. Christian H. Hansens og fru Tove Videbæks indlæg viser jo med al tydelighed det, jeg sagde i mit ordførerindlæg, nemlig at bestemmelserne bruges.

Og jeg noterede mig også, at justitsministeren gav udtryk for, at når sagerne var færdige, måtte vi se på, hvad det så ville give anledning til. Men sagerne er der, og det viser netop, at bestemmelserne er der, og bestemmelserne bruges, nøjagtig som jeg sagde i mit indlæg.

Karen Rønde (V):

Hr. Frank Dahlgaard har rejst spørgsmålet om, hvad vi kan gøre for at undgå, at forældre og børn bliver konfronteret med pornografiske billeder i offentlige rum.

I Venstre er vi enige i, at billedpornografi ikke hører hjemme i offentlige rum. Herved forstår vi, at eksempelvis skoler og biblioteker som en naturlig foranstaltning bør anvende softwarefiltre, der fjerner pornobilleder, hvis de stiller computere med internetadgang til rådighed.

Vi synes heller ikke, at det er rimeligt, at offentligt støttede tv-kanaler sender pornofilm.

Og i det omfang der sker overtrædelse af straffelovens forbud mod salg af billedpornografi til personer under 16 år eller overtrædelse af andre bestemmelser, går vi ud fra, at justitsministeren sørger for, at lovgivningen håndhæves.

I Venstre lægger vi nemlig vægt på, at de eksisterende bestemmelser håndhæves på en sådan måde, at man ikke lidt efter lidt gennemhuller det, der var meningen med dem, nemlig at beskytte folk, der ikke vil se porno.

Når det er sagt, må vi understrege, at det foreliggende forslag til vedtagelse efter vores opfattelse er meget upræcist og derfor uanvendeligt som grundlag for initiativer.

Hvad forstår hr. Frank Dahlgaard egentlig ved pornografi? Er det andet og mere end nøgne mænd og kvinder? Hvor lidt tøj skal en fotomodel have på, før det er pornografi? Og er det hr. Frank Dahlgaard, der skal sætte grænsen, eller er det den enkelte borger? Hvad forstår hr. Frank Dahlgaard ved offentlige rum? Skal vi nu også blande os i, om den lokale kioskejer sætter Ugens Rapport på nederste, midterste eller øverste hylde? Og må kvinder ikke længere sole sig uden bh ved stranden, hvis der er børn til stede?

Vil lovgivning mod billedpornografi i offentlige rum, eller hvad nu hr. Frank Dahlgaard forestiller sig, ikke blot komme til at virke som symbollovgivning, ikke mindst fordi pornoen i stigende grad formidles gennem medier, som for tiden undergår en rivende teknologisk udvikling, og som det derfor er meget vanskeligt at lovgive tidssvarende om?

Jeg er med andre ord ikke sikker på, at Folketinget skal gå ind i et formynderskab af dette spørgsmål, så af ovennævnte grunde må Venstre afvise forslaget til vedtagelse.

Til gengæld vil vi fremhæve det ansvar, den enkelte forælder har for at skærme sine børn

mod pornografien. Børn skal som udgangspunkt ikke sidde og se tv alene, og hvis man vil undgå, at de ser Kanal København, kan man lade være med at kode programmet ind på tv'et.

Det er heller ikke forbudt at tale med sine børn om det, de ser og oplever, og fortælle, at der er flere og helt andre sider af seksualitet end det, som den traditionelle billedpornografi viser.

Også tv-stationerne og vores førnævnte kioskejer har et ansvar. Det ville da være dejligt, om tv-stationerne fortsat ikke sender porno før kl. 24, og for kioskejerne kan det vel bedst betale sig at have pornoblade stående i de voksnes øjenhøjde.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Ja, det skuffer mig, at Venstre også er på pornopolitikernes side – ja, lad os sige det, som det er.

Man siger: Hvad er pornografi, og skal Frank Dahlgaard eller andre myndigheder nu bestemme det, og hvad er offentlige rum, og hvad er ikke, det er så svært at lovgive om? Altså hvis man havde den indstilling, kunne man ikke lovgive om ret meget andet, end at man gerne må køre for grønt, og at man skal holde for rødt.

Virkeligheden er sådan, at massevis af lovgivning bemyndiger et skøn hos myndighederne, det gælder skattemyndigheder, det gælder de sociale myndigheder, det gælder alle mulige myndigheder. Hvorfor i alverden kan det så ikke lade sig gøre her? Det kan lade sig gøre i andre lande, også i vores kulturkreds.

Når så fru Karen Rønde taler om, at man ikke skal have formynderi, og at det er forældrene, der har et ansvar: Jo, men det har vi også herinde i Folketinget. Og mener fru Karen Rønde ikke, at vi herinde skal hjælpe forældrene og familierne i en grad, sådan at man godt synes, man kan tage sin 4-årige søn eller 6-årige pige med ind, når man skal betale benzinregningen på tanken og måske skal købe en avis, uden at blive konfronteret med grov pornografi?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Det er til fru Karen Rønde: Fru Karen Rønde siger, at det er forældrenes ansvar at skærme børn også mod pornografien.

Det er klart, at forældrene har et kæmpe ansvar, og at det er dem, der i sidste ende har ansvaret for børnene. Men mener fru Karen Rønde ikke, hvis vi siger, at vi alene overlader det til

forældrene, at vi så svigter børnene i de svage familier? I de stærke familier, hvor de kan tage en snak ved aftensmaden om tingene eller ved morgenmaden, eller hvor de kan samles og have ro om det, er det helt fint. Der er jeg sikker på, at de kan klare det. Men mener fru Karen Rønde ikke, at vi på den her måde i den grad endnu en gang svigter børnene i de svage familier? Hvem skal de snakke med?

(Kort bemærkning).

Karen Rønde (V):

Til hr. Frank Dahlgaard vil jeg blot sige, at i Venstre ligger det os meget på sinde, at vi ikke bliver ved med fra Folketingets side gentagne gange via lovgivning at fratage forældrene deres ansvar og rolle som forældre.

Til fru Tove Videbæk vil jeg sige: De svage børn svigtes ofte, men jeg mener ikke, at det forslag til vedtagelse, der foreligger her, vil afhjælpe på den situation.

Thomas Christfort (KF):

Den Konservative Folketingsgruppe har stor forståelse for intentionerne bag forespørgslen. Grundlæggende vil vi gerne sikre den enkeltes ret til at fravælge pornografisk materiale.

Det er således også vigtigt fortsat at sikre, at man ikke uopfordret modtager pornografisk materiale, ligesom børn og unge naturligvis har krav på en særlig beskyttelse imod anstødeligt pornografisk materiale.

Det er imidlertid vores opfattelse, at den gældende lovgivning giver en retslig beskyttelse også af børn og unge. Ud over straffelovens bestemmelser og politivedtægten yder også markedsføringsloven eksempelvis beskyttelse. Det er således ifølge Forbrugerombudsmanden ikke tilladt at placere magasiner eller lignende med forsider af voldeligt eller anstødeligt pornografisk tilsnit i børnehøjde.

Når dette er sagt, vil vi naturligvis altid være villige til at overveje ændringer i lovgivningen, når et konkret behov herfor opstår. Specielt føler vi behov for fortsat fokus på børnepornografien, et område der skal følges tæt, hvor vi til stadighed skal sikre politiet optimale betingelser for opklaring og efterfølgende domfældelse af gerningsmændene.

Hr. Frank Dahlgaards forslag til vedtagelse vedrørende pornografi i generel forstand rejser imidlertid samtidig en række uafklarede spørgsmål. Hvordan skal pornografiske billeder defineres, og hvordan skal det offentlige rum af-

grænses? En konsekvens af hr. Frank Dahlgaards forslag kunne jo være, at vores kunstmuseer skulle renses for billeder med nøgenmodeller. Og jeg kan spørge hr. Frank Dahlgaard, om det efter hans mening skulle være ulovligt at vise en dogmefilm som »Idioterne« i dansk tv.

Det er nærliggende at spørge sig selv, om det i virkeligheden er et generelt forbud imod pornografi, hr. Frank Dahlgaard ønsker. For hvis det er tilfældet, må vi klart melde fra. Vi kan og skal ikke skrive lovgivningen 30 år tilbage. Meget har ændret sig i den almindelige opfattelse af, hvad der er anstødeligt, siden da.

Endelig finder vi et forbud, som det foreslåede meget problematisk at håndhæve. Hvordan vil hr. Frank Dahlgaard i praksis håndhæve et generelt forbud imod pornografiske billeder på Internettet og på ukodede tv-kanaler? Disse medier distribueres jo frit over landegrænserne uden direkte at være underlagt dansk lovgivning. Det er mig bekendt ikke teknisk muligt at afskære danskere fra at klikke sig ind på disse sider eller modtage tv-kanaler indeholdende pornografiske billeder.

Sammenfattende kan den konservative folketingsgruppe derfor ikke støtte forslaget i den foreliggende form.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Det Konservative Folkeparti bliver åbenbart ikke klogere. Det var en konservativ justitsminister, der for 30 år siden frigav billedpornografien og gav anledning til, at der blev oprettet et nyt konservativt parti, nemlig Kristeligt Folkeparti. Så heldigvis fungerer demokratiet. Det var i øvrigt også den samme regering, der lod udgifterne eksplodere og skatterne stige, og så fik man et andet politisk parti, Fremskridtspartiet. Heldigvis fungerer demokratiet. Det tror jeg også det kommer til i denne her sag.

Den konservative ordfører, hr. Thomas Christfort spørger: Vil hr. Frank Dahlgaard have et generelt forbud? Nej, det fremgår klart af forespørgslen og mit forslag til vedtagelse, at det, jeg ønsker, er, at mennesker har friheden til at blive fri for i offentlige rum at blive konfronteret med billedpornografisk materiale. Så vi skal ikke skrue tiden tilbage til før 1969, men jeg så den gerne skruet 15 år tilbage på det her punkt, for det er ikke en udvikling i retning af god moral og anstændighed over for børn og unge, det er en afvikling.

(Kort bemærkning).

Thomas Christfort (KF):

Jeg vil kun gentage, at det forslag, som hr. Frank Dahlgaard har fremsat, er et meget generelt og bredt forslag, og det er derfor ikke et forslag, vi kan støtte.

Så må hr. Frank Dahlgaard fremkomme med et konkret forslag til nogle ændringer i lovgivningen, som man ønsker gennemført.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Det er meget konkret, og da jeg ikke sidder på embedsapparatet, desværre, går forslaget til vedtagelse jo ud på at opfordre til at pålægge regeringen inden marts 2001 at tage de nødvendige initiativer, der får bragt de her forhold i orden, så vi får anstændige forhold, som man f.eks. har på det her område over for børn og unge i Island og i Norge.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

I 1960'erne kæmpede man for ytringsfriheden. Noget af det, der var en følge deraf, var, at billedpornoen, den skriftlige porno, blev frigivet under en radikalt ledet regering af en konservativ justitsminister.

Kampen for frigivelsen af pornoen udsprang af et ønske om at begrænse censur. Det lykkedes, og derfor tror jeg i og for sig også, at forskellen på den danske måde at fortolke billedpornoens muligheder på og så den norske og den islandske grundlæggende er, at det var en dansk kamp, der blev vundet, det var ønsket om at undgå censur.

Og der synes jeg også, det er interessant, at hr. Frank Dahlgaard jo på ingen måde kom ind på fru Karen Røndes spørgsmål. Hr. Frank Dahlgaard slog bare ud med armene og antydede, at fru Karen Rønde havde misforstået det hele, og at hun blot stillede spørgsmål, som ikke burde besvares. Og det er netop dem, der skal og bør besvares, før man overhovedet kan gå ind og behandle denne her forespørgsel seriøst.

Det er fuldstændig korrekt, at frigivelsen af billedpornoen har medført forandringer i det offentlige rum. Det er da irriterende at komme ind i en kiosk eller på en tankstation med små børn, hvor der er billeder af kvinder med meget, meget store bryster lige i øjenhøjde med børnene. Men mener hr. Frank Dahlgaard, at man skal

kunne lovgive omkring dét, hvis det er sådan, at man i befolkningen rent faktisk ikke tager det så alvorligt?

Sagen er den, at hvis det var sådan, at Dansk Handel & Service ville tage deres interne retningslinjer alvorligt, hvis det var sådan, at politiet følte sig foranlediget til at tage politivedtægten alvorligt, ville det jo forudsætte, at der rent faktisk var folk, der var sure.

Nu er jeg jo lidt usikker på, hvad det er, hr. Frank Dahlgaards parti, fremtidige parti, rent faktisk skal være, men altså jeg går ud fra, at hr. Frank Dahlgaard på et eller andet plan stadig væk er konservativ, stadig væk går ind for, at forbrugersamfundet fungerer, og at forbrugerne skal styre markedet. Så forstår jeg simpelt hen ikke, hvorfor hr. Frank Dahlgaard ikke i stedet for siger: Vi vil have en folkelig forbrugerbevægelse, der siger, at vi ikke vil finde os i, at pornografien er i børnehøjde. Og som en af de tidligere ordførere sagde: Salget er jo i voksenhøjde, for man må jo ikke sælge til børnene. Så jeg forstår grundlæggende ikke, hvad det er, hr. Frank Dahlgaard ønsker.

I SF synes vi, at det er irriterende, men vi mener, at vi i højere grad skal have civilcourage til at gå hen og sige til tankpasseren: Det dér gider vi ikke se på. Gider du fjerne det?

Så har vi så også et problem omkring Internettet: Er det halvdelen af den danske befolkning, der hjemme har adgang til Internettet, og som har pc, og hvor man sådan hen ad vejen må regne med, at de kan få adgang til Internettet? Hvordan vil hr. Frank Dahlgaard sikre i den globale verden, vi har nu, at man kan forbyde elementer af pornoen, der er på Internettet? Hvordan kan det teknisk lade sig gøre?

Jeg kan godt følge hr. Frank Dahlgaard, hvis hr. Frank Dahlgaard siger, at på biblioteker, skolebiblioteker og hvad ved jeg, skal vi forhindre det. Men bliver det så ikke enormt interessant, når ungerne kommer hjem og surfer rundt? Så skal de jo finde de ting, som man ikke kan se henne i skolen eller på biblioteket. Mener hr. Frank Dahlgaard ikke, at man derved fratager læreren, bibliotekaren muligheden for at tage en samtale med, som fru Tove Videbæk sagde det, de svage børn også? Er det det liv, vores børn skal have, at vi hele tiden skal lægge nogle forbud ned i stedet for at sikre, at de får samtalen, at forældrene træder i karakter; at de voksne, der omgås børnene, træder i karakter og siger: Det er ikke det liv, du skal have, at sidde og surfe rundt på nettet. Det er ikke det liv, du skal ha-

ve, at sidde efter kl. 12 og se fjernsyn på de dér ukodede tv-kanaler, hvor der angiveligt er billedporno. Det er ikke det liv, vi vil give vores børn. Vi vil give vores børn et andet liv.

Forudsætningen for, at vi kan komme i dialog med børnene, er, at vi siger til dem: Det er ikke dér, du skal være. Vi kan jo ikke lave de dér afgrænsninger af vores egen internetadgang. Vi kan jo ikke forhindre MTV og de dér musikvideorier; de eksisterer. Vi kan selvfølgelig lade være med selv at gå ind på dem, men ikke desto mindre må vi jo hele tiden sige: Hvad er det for en verden, vi kan gå ind og regulere? Og så må vi udvise en højere grad af civilcourage, og holde fast i, at vi har vores eget forældreansvar, sikre, at vores børn har et ordentligt børneliv, som fru Tove Videbæk ganske rigtigt påpegede det. Også for de børn, hvis forældre ikke laver de dér reguleringer, ikke selv kan styre det, skal vi have nogle voksne, der går i dialog med børnene.

Forudsætningen for, at de kan gå i dialog med børnene, er, at børnene rejser spørgsmålet: Hvordan kan det være, at man på Internettet kan gå ind og se sådan noget dér? Så kan man som lærer, så kan man som socialpædagog gå ind og sige: Nu skal vi lige tage en snak om det. Det udelukker vi jo, hvis det blot er noget, som man gør i det skjulte.

Så jeg tror, at samtale fremmer forståelsen også for, hvad det er for et liv vi gerne vil have at børnene skal have.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Fru Anne Baastrup talte om, at folk da ikke er sure over det her, de er måske lidt irriterede. Men hvor ved Frank Dahlgaard fra, at folk er utilfredse? Jeg vil så omvendt spørge SF's ordfører: Hvorfra ved fru Anne Baastrup, at det her ikke er noget, som befolkningen er imod? Jeg har ikke mødt ét eneste menneske i Danmark, som synes, at tilstandene, som de er i dag med billedpornografi i offentlige rum, er ordentlige. Alle synes, at der skal gøres noget, simpelt hen alle. Hvis fru Anne Baastrup kan finde ét eneste menneske uden for denne sal, som synes, at det er helt fint, som det er nu, er jeg meget interesseret.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Fru Anne Baastrup siger, at i befolkningen tager man det ikke så alvorligt med pornoen. Der vil

jeg gerne gøre opmærksom på, at i de seneste måneder er der faktisk startet to nye foreninger. Der er en, der hedder »Nej til Porno«, og der er en, der hedder »Pornofrit Miljø«, og det er faktisk unge mennesker i Danmark, som simpelt hen ikke vil finde sig i at blive ved med at få al den her porno smidt i hovedet. De vil gerne have lov til at være fri for porno. De vil gerne have et pornofrit miljø.

Ud over det har der været masser af læserbreve her i sommer. Jeg har et af dem med her, hvor der står som overskrift: »Politikernes pornobutikker«. Og her skriver en læser: »Kun politikere vil have, at vores børn skal svines til. Det er dem, som godtager den offentlige tilsvining af vore børn«.

Og jeg vil så gerne stille fru Anne Baastrup det spørgsmål: Hvad er det, fru Anne Baastrup derudover vil at befolkningen skal gøre for at vise, at de ikke bryder sig om det her? Skal det være demonstrationer på Christiansborg Slotsplads, eller skal de gå ud og mærke butikker, der sælger porno i børnehøjde, eller hvad er det, fru Anne Baastrup vil at befolkningen skal gøre?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg forsøgte såmænd bare i al stilfærdighed at forklare forskellen, sådan som jeg oplevede den, mellem den norske og islandske og den danske befolknings måde at angribe det her på.

Det er jo rent faktisk et kapitalistisk samfund, vi lever i, og hvis det var sådan, at der ikke var penge i, at de her billedpornografiske blade osv. var i børnehøjde, jamen så ville de heller ikke være i børnehøjde.

Civilcourage: Jeg synes, det er fint, at der kommer de dér foreninger, hvor folk tager skeen i egen hånd. Vi har selv nogle aktive SF'ere, der render rundt og mærker gensplejset mad osv. Det er vigtigt, at folk gør noget selv.

Men jeg synes bare, det er fuldstændig absurd med den her vedtagelse af hr. Frank Dahlgaard; så skal vi virkelig gå ind og sige: Hvad er censur? Må jeg ikke længere ligge på stranden uden brystholder? Det er jo det svar, som hr. Frank Dahlgaard ikke giver. Og det, der er så utrolig træls, er, at hr. Frank Dahlgaard bare vil styre en hel del ting, men han forklarer ikke, hvad det er, han vil styre. Og jeg vil meget, meget nødig komme under hr. Frank Dahlgaards censur, hvis det er sådan, at det er den, der skal lægges hen over det hele. Er det det, hr. Frank Dahlgaard ønsker? Er det det dér fine konservative, frem-

skridtskristelige land, som hr. Frank Dahlgaard ser foran sig?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Det er da rigtigt forstået af fru Anne Baastrup, at jeg i modsætning til Det Konservative Folkeparti er konservativ og har nogle normer og en moral-kodeks og ikke bare vil følge med udviklingen osv.

Men fru Anne Baastrup er jo medlem af et parti, som er meget miljøbevidst og som tager hensyn til fødevarmiljøet og røg, støj og møg – også møg, og det her er jo møg. Det her er jo en mental og psykisk forurening i offentlige rum af børn og unge og andre mennesker, som vil have friheden til at være fri for det. Vi skal have røgfrit miljø. Hvorfor skulle vi ikke i offentlige rum også have pornofrit miljø? Det er ikke sådan, at det skal afskaffes. Og fru Anne Baastrup ved også godt, at det ikke har en pind med pornografi at gøre, at der ligger nogle mennesker uden tøj på en strand og soler sig.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det ville være rart, hvis hr. Frank Dahlgaard gad besvare spørgsmål. Hvordan vil hr. Frank Dahlgaard lave begrænsninger på Internettet? Hvordan vil hr. Frank Dahlgaard afgrænse, hvad det er, man må have i kiosker? Hvordan vil hr. Frank Dahlgaard afgrænse, hvad det er for en type af pornografi, man må have? Er »Idioterne« en pornografisk film, ja eller nej? Og hvem er det, der skal stille sig op og komme med de her afgrænsninger? Det svar har jeg ikke fået. Er det hr. Frank Dahlgaard, der nedsætter sig som selvstyrende gruppe og så i øvrigt regulerer, hvad det er, vi andre må se?

Og så endnu en gang: Mener hr. Frank Dahlgaard ikke, at vi lever i et kapitalistisk samfund, hvor det er markedet, der styrer? Tror hr. Frank Dahlgaard, hvis der var den her folkebevægelse mod billedporno, at så ville der simpelt hen ikke være salg i det, og så ville de ikke være på tankstationer osv.?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg bliver helt dårlig over at høre den sammenrodning af begreberne. Altså der er masser af salg i pornografi, og det er for min skyld sådan set også helt i orden, bare andre mennesker og

de, der ikke ønsker at blive konfronteret med det, kan slippe for det.

Vi lever i et kapitalistisk samfund, men det er jo et samfund, der skal reguleres på de områder, hvor kapitalismen flipper ud. Det drejer sig bl.a. om miljøet på alle mulige måder. Selv Det Konservative Folkeparti går også ind for det; det gør vi alle sammen. Hvorfor i alverden skal der så ikke oprettes nogle regler omkring det her?

Fru Anne Baastrup spørger: Hvem skal afgøre det, skal hr. Frank Dahlgaard? Ja, og de andre ansvarlige her i Folketinget. Vi skal være voksne. Vi skal have nogle moralbegreber, og vi skal udstikke de retningslinjer, som så skal beskrives juridisk i en lovgivning, og som så skal udmøntes.

Det sker på en lang række andre områder. Man kan gøre det i andre lande; vi kan også gøre det her. Men det kræver, at der er et flertal i Folketinget, der går ind for, at vi kan få et pornofrit miljø i offentlige rum.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Til hr. Frank Dahlgaard: Nu har justitsministeren beskrevet, hvad det er for regler, der gælder. Justitsministeren har nøje gjort rede for det, også at reglerne rent faktisk håndhæves. Derfor synes jeg, at hr. Frank Dahlgaards spørgsmål var forkert stillet.

Sagen er jo den, at hvis det er sådan, at hr. Frank Dahlgaard har ret i, at der er en stigende modstand mod den måde, som billedpornografien og de strafbestemmelser, vi har, fortolkes, så ved hr. Frank Dahlgaard godt, at så vil man over tid kunne ændre det.

Hr. Frank Dahlgaard ved også godt, at sagen i Slagelse nu ligger til overvejelse. Så sagen er den, at ting kan ændre sig, men vi kan ikke ændre det via lovgivning herinde. Det ved hr. Frank Dahlgaard, eller også burde han vide det.

Christian H. Hansen (DF):

Først skal jeg takke hr. Frank Dahlgaard, fordi han har rejst denne debat. Jeg synes, det som udgangspunkt er godt at få debatteret det her. Det er i hvert fald noget, der bliver debatteret en del ude i befolkningen, bl.a. på baggrund af forskellige sager, som jo jævnlig dukker op.

Men det her er også meget et spørgsmål om moral. Det er jo et spørgsmål om moral hos forældrene, det er et spørgsmål om moral hos de forretningsindehavere, som nu sælger disse pornografiske ting. Som det har været nævnt her i

debatten, er det jo ganske voldsomt, og det er en stigende voldsomhed, der bliver kastet i hovedet på os, når vi går ind i forskellige forretninger, det være sig tankstationer, kiosker og andre steder.

Der var en, der nævnte heroppefra – jeg tror, det var SF's ordfører – at det kunne virke irriterende, at man fik kastet bare bryster i hovedet, når man kom ind i en forretning. Jeg vil sige, at hvis man så kunne forholde sig til, at det kun var det, men det er det jo ikke. Det er jo film med titler som »Voldtægt«, »Vold og voldtægt«, »Family Incest«, vi ser stå i disse forretninger. Det er efter min opfattelse meget forkert.

Jeg vil også gerne sige, at når hr. Frank Dahlgaard siger, at så må man hæve de her ting lidt, så kan der, som jeg nævnte før, godt opstå lidt problemer. Dels kan der opstå det med, hvor højt det skal op, dels kan der jo opstå det: Hvad er det, der skal sættes op? Hvis eksempelvis Ugens Rapport skulle sættes op, jamen hvad så, når Se og Hør om sommeren går i gang med deres »Miss Solskinskonkurrence«? Er det så tiden, hvor vi i en periode flytter Se og Hør op? Altså det vil det være svært at lovgive omkring.

Men dermed ikke være sagt, at vi ikke godt kan følge intentionerne og retningslinjerne i det, hr. Frank Dahlgaard her har lagt frem i sit forslag til vedtagelse. Dog kan jeg se, at der måske vil være nogle problemer omkring det, som også har været drøftet heroppe før, nemlig mulighederne for at gå ind på Internettet og se det. Men der er det jo også blevet nævnt før, at her har forældrene altså også et voldsomt ansvar for at fortælle deres børn, at her skal de ikke bruge deres tid, og det synes vi ikke er særlig godt at kigge på.

Men noget andet, der også er et problem i det her, er jo, at når børn bliver konfronteret med de her voldsomme – nu vil jeg ikke remse titlerne op igen – men nogle af de voldsomme titler, som man får smidt i hovedet, ja, så giver det lidt et forvrænget billede af, hvad et godt samliv kan være. Det behøver altså ikke at indeholde de her voldsomme ting. Det kan også være et helt normalt samliv.

Det er grovere og grovere, det, der bliver omdelt, også det, som er blevet husstandsomdelt. Jeg tror faktisk, at hvis der i den konkrete sag, som bliver behandlet i Slagelse, ikke var en forælder, der havde taget den op, hvis sagen ikke var blevet taget op politisk, så havde vi ikke stået i en situation, hvor firmaet skulle i retten inden så længe. Firmaet har jo brystet sig af, at de

faktisk har delt det her ud et godt stykke tid og haft et godt salg ud fra det.

Men vi kan altså støtte hr. Frank Dahlgaards forslag her. Dog vil jeg gerne sige, at det her handler, som jeg sagde indledningsvis, meget om moral. Det handler om, at vi med vedtagelsen af det her også sender et signal til de forskellige forretningsindehavere, som har med handel med sådan nogle ting her at gøre, om, at de godt må være en lille smule mere etiske på det her område.

Lone Yalcinkaya (CD):

Jeg kan forstå på justitsministerens besvarelse af dette spørgsmål, at ministeren har opfattet spørgsmålet som primært gående på behovet for et strafferetligt værn til beskyttelse af børn og voksne mod pornografisk materiale i det offentlige rum.

Om dette har været hr. Frank Dahlgaards primære hensigt, skal jeg lade være usagt, men jeg synes i hvert fald godt, at man kan forstå ordlyden af forespørgslen og det af hr. Frank Dahlgaard fremsatte forslag til vedtagelse noget bredere.

I CD er vi ikke specielt sex- eller pornoforskrækkede, men vi synes, at der skal være plads til alle. Samfundet bliver nødt til at forholde sig til den virkelighed, vi lever i, og den virkelighed er altså bl.a., at sex og porno er en meget nærværende del af vores hverdag.

Men virkeligheden er altså også, at der er mange i befolkningen, som ikke bryder sig om nærmest at få smidt samlejbilleder og lignende lige i ansigtet i butikker, på tv, eller når man tilfældigt lander på et pornosite på Internettet. Disse mennesker har samfundet altså også en forpligtelse over for, og derfor er denne forespørgsel relevant.

Vi mener, at man er nødt til at have nogle regler, som regulerer disse ting, men reglerne er nødt til at være tilpasset det forhold, at synet på sex og porno er blevet friere de sidste 30-35 år. Derfor er det spørgsmålet, om nye eller skærpede strafferegler ud over dem, vi allerede kender, som justitsministeren gjorde rede for i sin besvarelse, er vejen frem, eller om der må en anden type regler til for at varetage det beskyttelseshensyn, som fortsat består.

I CD er vi af den opfattelse, at man bør sondre mellem beskyttelsen af voksne og beskyttelsen af børn. Voksne har i kraft af deres myndighed og modenhed mulighed for at vælge og fravælge, og jeg tvivler på, at i øvrigt lovlig pornogra-

fisk materiale har nogen som helst skadevirkning i forhold til dem.

Derimod forholder det sig anderledes med børn. Børn lider af en sund nysgerrighed og absolut ikke mindst i relation til pornografi. Problemet er bare, at det materiale, som i dag distribueres, nemt kan give børn et forkvaklet syn på sex og derved have en direkte skadelig virkning på børnene. Efter vores opfattelse er børnene derfor den rigtige målgruppe at skabe en bedre lovmæssig beskyttelse for. Det falder faktisk helt i tråd med det hensyn, som ligger bag FN-konventionen om barnets rettigheder, som Danmark tiltrådte i 1991.

I CD mener vi umiddelbart, at der findes egnet beskyttelse i reglerne om forbudet mod salg af utugtigt materiale til unge under 16 år, i reglerne om blufærdighedskrænkelser og også i de af justitsministeren citerede bestemmelser fra normalpolitivedtægten.

Til gengæld findes der efter vores opfattelse et problem i relation til den adgang til Internettet, som gives til børn og unge på skoler, i institutioner, på biblioteker og på steder, hvortil der i øvrigt er almindelig adgang.

Problemet drejer sig ikke alene om internetsider med pornografisk indhold, men også sider med stærkt voldeligt indhold. Derfor fremsætter CD meget snart forslag til folketingsbeslutning om, at anvendelse af særlige programmer, de såkaldte netfiltre, påbydes installeret på alle computere, som børn gives almindelig adgang til, og som er opstillet i de offentlige institutioner. Vi ønsker altså en påbudt teknisk løsning frem for en forbudsløsning.

Da vi i CD således har et konkret forslag til, hvorledes man tackler bl.a. den problemstilling, som er rejst i denne forespørgsel, som, for så vidt angår det indholdsmæssige, er mere videregående end hr. Frank Dahlgaards forslag, men derimod i relation til målgruppen nok lidt snævrere, kan vi ikke støtte det af hr. Frank Dahlgaard fremsatte forslag til vedtagelse.

Henrik Svane (RV):

Siden liberaliseringen af pornografien i 1960'erne er sex og nøgenhed blevet en mere og mere normal del af vores hverdag, ikke kun i sexindustriens materiale, men også i reklamer og i de elektroniske medier.

Der er i dag en række grænser for udbredelsen af pornografien, som har at gøre med politivedtægten og straffeloven. Det har justitsministeren allerede skitseret.

Kan vi som politikere give en række redskaber, for at børn ikke skal blive konfronteret med billeder eller tekst, der ikke er beregnet til børn? Det er vores mening, at de rammer, der i dag ligger for at hindre udbredelsen, er gode nok. Det er samfundets behandling af pornografien, der har været i udvikling, hvilket igen er afspejlet i, hvad domstolene beslutter.

Vi skal ikke skrue tiden tilbage, men hele tiden være opmærksomme på udviklingen inden for de forskellige medier. Vi har som forældre en stor opgave her: at opdrage vores børn til at undgå noget af det, som man ikke kan komme uden om, hvis man som forældre synes, at man skal gå uden om det.

Det får mig til at tænke på en oplevelse med min gamle, meget missionske mormor. Netop i det år, hvor den konservative justitsminister frigav pornografien, landede vi en nytårsaften på grund af en snestorm fire generationer i et hus, og så så vi fjernsyn, og jeg mindes endnu, hvad min mormor gjorde, da hun syntes, at de cancanpiger dér skrævede lidt voldsomt. Det brød hun sig ikke om at se, så skærmede hun bare sine øjne stille sådan for sig selv.

Sådan prøver jeg også at opdrage mine børn. Det kan jeg ikke gøre ved at forbyde Internettet.

Vi kan ikke stemme for vedtagelsen.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Nej, vi kan ikke forbyde Internettet. Vi kan heller ikke forbyde maskingeværer, men vi kan alligevel lave nogle reguleringer; maskingeværer hører hjemme i hæren, og de bruges kun, når vi sender styrker ud til Kosovo og den slags, og det regulerer man. Det fungerer, og på samme måde kunne man jo beskytte sine børn.

Jeg må stille hr. Henrik Svane det spørgsmål, om han mener, at det er god opdragelse at sige til sine børn, at her står noget vingummi og noget slik og nogle piratos, og dem kan I se på, for det er en del af virkeligheden, men I må ikke tage nogen. Eller om det måske var mere realistisk og konsekvent at fjerne de dér vingummi-er, så de ikke hele tiden frister, og få dem væk, så ungerne har en chance for at tænke på andet og måske kunne finde på at tage et sundt æble i stedet for.

Det samme gælder vel pornografi. Skulle vi ikke holde det væk fra de offentlige rum, så børnene ikke bliver konfronteret med det hele tiden?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så er det hr. Helge Bo Jensen som ordfører.

Helge Bo Jensen (EL):

Vi kan ikke lave et samfund, hvor staten skal kontrollere, hvad folk ser, og det er heller ikke ønskeligt at lave sådan et samfund.

Vi vil i Enhedslisten ikke have sådan en statslig censurkomité, der skal tage stilling til og fortælle os, hvad der er tilladt, og hvad der er forbudt. Vi vil ikke tilbage til tidligere tiders puritanske lukkede, snerpede, hykleriske, sexfor-skrækkede samfund.

Der er tale om en kulturkamp her, bl.a. om menneskesyn. Der findes en del direkte modbydelig, sexistisk porno. Det er klart. Kvinderne i mange pornofilm kunne være skildret mere intelligente og selvstændige og mændene måske noget mindre ensporede, end det er tilfældet. Men det gælder jo også mange andre film, bøger og blade, og det vigtige er, at den kulturkamp ikke vindes med love og paragraffer.

Er det skadeligt, kunne man så spørge. Tja, vel ikke mere end de fleste actionfilm og krigsfilm eller lægeromaner for den sags skyld.

Når det så er sagt, synes vi også, det er et problem, at mange ufrivilligt udsættes for porno, de ikke ønsker at se på. Det gælder jo både i tv relativt tidligt på dagen og meget direkte i reklamer ved busstoppesteder og i børnehøjde i kioskerne. Så vi vil gerne opfordre til, at alle danske tv-stationer, der ikke allerede har sådan nogle retningslinjer for de her ting, indfører retningslinjer eller en tidsgrænse for, hvor tidligt de sender porno. Og vi vil også godt opfordre til, at producenterne af undertøj, mobiltelefoner, betalingskort osv. viser lidt større tilbageholdenhed. Pengegriskheden burde da kende nogle grænser.

Vi kunne også godt være med til, at kommunerne førte en mere restriktiv linje helt generelt, hvor de tillader reklamer i vores bybillede. Det handler jo ikke kun om, hvor påklædte eller ikkepåkledte personer, der er på de her reklamer, er. Det kan ikke være rigtigt, som det sker mange steder, at der ikke kan laves et læskur eller et busstoppested, uden at vores byer i konkurrencens og markedets hellige navn skal forurennes af reklamer for øl eller tøj uanset påklædningen.

Hvis forældre ikke vil have, at deres børn ser på tv, og mange børn har jo tv på deres værelser, så var det måske en idé at snakke med børnene om det i stedet for at læne sig tilbage og sige, at

det er samfundets problem. Var der ikke noget med, at forældrene har et ansvar? Det synes jeg man hører af og til.

Alt i alt kan vi ikke støtte hr. Frank Dahlgårds forslag til vedtagelse. Selv om der er et problem, er vi lodret imod den foreslåede løsning. Bivirkningerne ved medicinen er ganske meget alvorligere end sygdommen.

Og som en lille parentes vil jeg sige, at jeg synes egentlig også, at forslaget afslører en overdreven tillid til regeringens evner. Hr. Frank Dahlgård tror åbenbart på, at regeringen evner at administrere Internettet. Vi har vores tvivl om, at det kan lade sig gøre.

Tove Videbæk (KRF):

Allerførst vil jeg sige tak til hr. Frank Dahlgård for den her forespørgsel. Hr. Frank Dahlgård er en meget modig mand, må jeg sige. Og der er virkelig brug for at gå mere i dybden i diskussionen omkring pornografien i det offentlige rum og diskutere, hvordan vi får opstillet nogle rammer, begrænsninger for opsætning, udstilling og udsendelse af porno.

Pornobranchen er jo gået hen og blevet en ren pengemaskine. I en tid, hvor pornografien bliver eksponeret i stor stil for hele befolkningen i kiosker, på tankstationer, i butikker, gennem diverse elektroniske midler og Internettet, er det relevant at mindes det grundlæggende princip bag pornoens frigivelse, nemlig frihed under ansvar.

Rune Gade skrev i en kronik i Information i foråret, at han mener, at det ganske enkelt ikke var meningen med pornografiens frigivelse, at den skulle tilstrømme alle, uanset om de kunne tåle den, eller om de ønskede den.

Var det virkelig meningen, eller var det ikke meningen med frigivelse af billedpornografien, at pornografiske blade skulle sættes på hylder i butikker og i kiosker lige præcis i børnehøjde? Og var det, eller var det ikke meningen, at der skulle sendes porno på tv tidligt og silde? Var det hensigten, at alle skulle have pornoen smidt i hovedet, enten de ville eller ej? Er det frihed?

Det er i det perspektiv, vi skal tage debatten om porno i det offentlige rum. Vi har i dag en situation, hvor børn og unge bliver udsat for nogle meget kyniske og rå billeder af, hvad sex og erotik er. Vi har et særligt ansvar over for vores børn og unge, så de ikke bliver ofre for den forkvalede fremstilling af virkeligheden, og vi skal også samtidig sørge for via regulering eller lovgivning at sikre, at det ikke bliver pornopro-

ducenterne, der styrer vores børns identitetsdannelse på det her område.

I dagens videnssamfund, hvor den enkelte, både barn og voksen, bliver udsat for gigantiske strømme af informationer, har både politikere og forældre et stort ansvar for at skabe nogle klare rammer, der bygger på grundlæggende værdier og forbilleder for børn og unge.

Det, der efterspørges i forespørgslens ordlyd, er jo ikke censur, men regulering af fortolkning af f.eks. lov om radio og tv. Vi oplever i dag, at tv-stationers seertal og økonomien på betalingskanalerne i stigende grad bliver afhængig af, at der vises porno og voldsfilm, og derfor vælger man også ofte at mistolke lovgivningen.

Nu begynder man så at diskutere, om porno også er skadelig for børn. Det offentlige rum er et begreb, som konstant får nye dimensioner via Internettet, og i dag indbefatter det også internetcafeer, skoler og biblioteker. Vi kunne have gavn af at hente lidt erfaring fra USA, som i en del år har filtreret information på Internettet, så der ikke er adgang til hård porno via Internettet på eksempelvis skoler og biblioteker.

Men herhjemme kan det godt virke, som om man er meget mere bange for regulering end for, hvordan hård porno og vold påvirker vores børn. Adskillige forskere og børnelæger og psykologer er bestemt ikke i tvivl. De ved fra deres dagligdag, at porno er skadelig for børn. Er det ikke på tide, at der kommer offentlige tilkendegivelser af, at man ikke tolererer porno i det offentlige rum, men at alle de, som vil være fri for pornoen, kan blive fri for den? I et demokrati skulle det kunne være muligt.

Kristeligt Folkeparti støtter hr. Frank Dahlgaards forslag.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil gerne sige, at grundlæggende var jeg enig i mange af fru Tove Videbæks synspunkter, men der var lige én ting, der slog mig, og det var synspunktet omkring betalings-tv-kanaler. Der blev nævnt, at der kom mere pornografi på dem, for ellers kunne de ikke løbe rundt.

Så er det, jeg gerne vil spørge fru Tove Videbæk: Jamen er det så ikke her netop, at principet om moral kommer ind? Er det ikke her, det så er forældrenes pligt at vælge de tv-kanaler fra, sådan at børn kan undgå at se det?

Altså der hjælper det jo ikke noget med direkte forbud, for de her kanaler vil jo så garanteret opstå på anden måde.

Men det var lige moralbegrebet, jeg gerne vil have fat i dér.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Når jeg tog den her argumentation med, når jeg tog det her med, så var det, fordi der for nylig i aviserne stod om en lokal tv-station, som hævdede, at det var meget, meget nødvendigt for dem at vise pornofilm, for når de viste pornofilm, jamen så strømmede seerne til, så fik de fordoblet og tredoblet og firedoblet deres seertal, og så kunne de sende mange flere reklamer, og så kunne de tjene mange flere penge. Det er så også baggrunden for, at jeg siger, at pornobranchen er blevet en ren pengemaskine.

Men når jeg ser på de her lokal-tv-stationer, og hvad der sker her, så mener jeg faktisk, at vi allerede har lovgivning, som vi bare skal respektere. For i lovgivningen står der jo allerede, at der ikke må sendes programmer, der i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling, herunder navnlig programmer, der indeholder pornografi.

Så jeg mener faktisk, at hvis vi respekterede den lovgivning, der allerede er, og ikke misfortolker den af hensyn til at tjene penge, jamen så havde vi ikke den situation, vi har nu.

Frank Dahlgaard (UP):

Tak til ordførerne og især til ordførerne fra Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti, som jo støtter dette forslag til vedtagelse om at pålægge regeringen at komme med forslag til regler, som kan give børn og voksne en frihed for ufrivilligt og uønsket at blive konfronteret med billedpornografi offentlige steder.

Jeg har allerede sagt en hel del og skal bare føje til, at når der henvises til politivedtægten som et af de steder, hvor de her sager reguleres, så har Rigsadvokaten selv sagt – og det er tilgæet mig i et svar på et spørgsmål her sidste år – at såfremt der ønskes en ændring af retstilstanden på dette område, så må det efter Rigspolitichefens opfattelse ske ved en ændring af de gældende regler, og det er det, jeg ønsker.

Rigspolitichefen beskriver, at det må antages, at der efterhånden er en »common practice« på det her område, hvor der er forholdsvis vide rammer med hensyn til udstilling af billedpornografi. Ja, det skal jeg love for!

Det er klart, at politimyndighederne skal ikke begynde at gå ind og drive politik på det her område, de afventer Folketinget, og skal der ske

en miljøregulering, så vi får et mere pornofrit miljø, så er det i Folketinget, det skal ske.

Det andet med, at det er urealistisk at gøre noget ved det her, det siger man om alting, når man ikke tør gå ind i det, når man ikke tør gå op imod det, man tror er det, der giver stemmer. Jeg tror egentlig, der er ganske mange stemmer i at gøre det muligt for børn og unge og andre at undgå at blive konfronteret med billedporno-grafi offentlige steder.

Så tales der om forældrenes ansvar, også fra Venstre, skuffende. Og fra CD, skuffende. Og fra De Konservatives side, dybt skuffende. Det er forældrenes ansvar. Jo, men det er sandelig også Folketingets ansvar. Herinde skulle vi være voksne, ansvarlige mennesker, som udstikker nogle rammer, og – det er rigtigt – går ind og har på befolkningens vegne en eller anden, skal vi sige, formynderisk eller enormt moralsk holdning, der ligger til grund for lovgivningen. Sådan er det vel omkring al lovgivning. Hvorfor skal alt være frit her? Det er da at have et misforstået frisind; det er uansvarlighed ud over alle grænser.

Og så er der den indvending, der har været fra flere ordføreres side: Jamen vi kan jo ikke styre Internettet, og tv-kanalerne kommer dumpende ned fra himmelen, det kan vi ikke styre. Jamen det er da en opgivende holdning. Hvor der er vilje til at gøre noget, er der også en vej.

Man kan i dag sende mennesker til månen. Tænk, jeg tror også, man kan regulere det, sådan at børn og unge ikke kan klikke sig ind på Internettet på pornografiske sider, og det samme kan man gøre med ukodede tv-kanaler. Hvor der er en vilje, er der en vej.

Jeg ønsker, at vi får nogle regler på det her område. Jeg finder det groft anstødeligt, jeg finder det kvindeundertrykkende, jeg finder det forargeligt, jeg finder det umoralsk, uanstændigt, blufærdighedskrænkende, uetisk, uæstetisk, dekadent, normløst, uansvarligt og utilgiveligt, hvis Folketinget ikke griber ind her, men bare synes, at det er udviklingen, og herregud, den må vi følge; det er lidt beklageligt, men sådan er det. Det er ikke rimeligt.

Vi skal stemme om forslaget til vedtagelse først i næste uge, så der er tid til at besinde sig, og der er tid til at tage en debat i partigrupperne og også til for de politikere, der stadig væk har en lille smule politik i sig, at sige: Her vil jeg stemme efter min overbevisning og ikke piskes ind under partidisciplin.

Tak for debatten.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Jeg er da ked af at høre, at hr. Frank Dahlgaard har forstået min tale, som om vi havde lagt det hele over til forældrene, at vi ikke vil tage stilling til problematikken, og at vi ikke ville støtte forslaget som sådan.

Det, jeg har sagt, var, at forslaget, som det ser ud, ikke er noget, vi rigtig kan bruge til ret meget, fordi det er alt for bredt, alt for omfattende. Kom med nogle konkrete sager, så lad os snakke om det.

Vi kommer med et forslag, der går ud på, at vi vil beskytte børn. Vi har et ansvar over for børn, vi har ansvar over for forældres følelse af tryghed, trygheden ved at sende et barn i skole og vide, at der sker ikke noget, jeg ikke ønsker mit barn skal konfronteres med.

Derfor vil jeg lige kommentere, at vi har fuld forståelse for synspunktet, men kan desværre ikke støtte forslaget, da det er alt for bredt. Kom med noget konkret, og lad os kigge på det.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Det konkrete ligger jo i at pålægge regeringen at spille ud på det her område, når man har undersøgt sagerne og fundet ud af, at selvfølgelig kan man godt styre det dér Internet og tv-kanaler og andre ting, vist kan man så. Det er et teknisk problem, og det skal man finde ud af; det skal vi ikke finde ud af herinde.

Men jeg fornemmer på CD's ordfører i denne sag, at hun ikke har det særlig godt med det. Jeg fornemmer hr. Arne Melchiors tunge ånd over ordføreren, og jeg vil stærkt opfordre ordføreren til at slå sig fri som repræsentant for de kommende generationer og for fremtiden og ikke lade sig binde af fortiden, som har nogle misforståede opfattelser af frisind og frihed, og at alt skal være tilladt, og at der ikke skal være grænser og normer.

Jeg ser med interesse og spænding frem til afstemningen om forslaget i næste uge.

(Kort bemærkning).

Lone Yalcinkaya (CD):

Den tale, jeg holdt herfra, er en tale, jeg står hundrede procent inde for, og det er absolut ikke noget, der er påduttet mig andetsteds fra. Jeg har naturligvis haft drøftelse med min gruppe, og de støtter mig i det, jeg har sagt, og i det, jeg mener, så min frihed er hundrede procent garanteret på den front.

Men som tidligere nævnt: Kom med noget konkret, lad os se på det. Der findes regler, lovgivning på området, som fungerer, men derudover er der et område, nemlig IT, man ikke har kigget på tidligere, fordi udviklingen går så stærkt. Lad os indhente udviklingen og beskytte vores børn. Det er så det, vi vil arbejde hen imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om det forslag til vedtagelse, der er fremsat af forespørgeren, hr. Frank Dahlgaard (UP), blive foretaget i mødet torsdag den 16. november 2000.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om udendørs hold af svin.

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 26/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frederik Nørgaard (S):

Lovforslaget, som vi nu behandler, bygger på en enstemmig udtalelse afgivet af arbejdsgruppen om hold af svin.

Arbejdsgruppen har tidligere afgivet udtalelser, som er resulteret i lov om hold af indendørs svin. Det gælder for hold af drægtige søer og gylte i 1998 og hold af smågrise, avls- og slagtesvin i februar 2000.

Formålet med L 61 om hold af udendørs svin er at sikre en bedre velfærd. Det foreslås, at svin, som holdes udendørs, fremover skal have adgang til isolerede og ventilerede hytter med et tørt strøet leje af en vis størrelse, og at drægtige søer og gylte skal have adgang til redebygningsmateriale.

Endvidere foreslås der minimumsarealkrav til aktivitet og til udearealsystemer med miljøgodkendt bund. Svin, som holdes udendørs, skal have adgang til et søle hul, for at de kan regulere deres kropstemperatur og beskytte sig mod solskoldning og insektbid. Hvis svinene

har adgang til et areal, hvor der både er skygge og luftudskifning i de varmeste timer af døgnet, og hvor der er plads til, at alle svinene kan ligge ned samtidig, kan sølehullet erstattes med et overbrusningsanlæg.

Der skal også være adgang til frisk drikkevand mindst én gang daglig, og, i perioder med frost, adgang til halm eller andet, som kan give dyrene mæthedstfølelse og tilgodese deres behov for rodemateriale. Der bliver endvidere mulighed for stadig væk at give grisene en glat ring i trynen. De generelle bestemmelser i dyreværnsloven vil naturligt være omfattet af denne lov.

Loven foreslås sat i kraft den 1. marts 2001, men de bedrifter, hvor der allerede bliver holdt svin udendørs inden lovens ikrafttræden, får en overgangsperiode på 5 år til at opfylde visse krav. Det gælder arealkravene til hytterne, den indvendige højde, isoleringen af hytterne og kravet om ventilationsåbninger og afdækningsmuligheder. Det gælder endvidere arealkravet til udeareal samt krav om søle hul eller overbrusningsanlæg. Overgangsperioden vil naturligt lette erhvervets mulighed for at tilpasse sig de nye krav.

L 61, som ligger i forlængelse af lov om hold af indendørs svin, henholdsvis vedtaget, som jeg nævnte før, i 1998 og februar 2000, vil helt klart medføre, at Danmark, hvad angår velfærd for svin, vil være førende, og det kan på sigt blive en stor fordel for erhvervet.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Karsten Nonbo (V):

Det er rigtigt, som ordføreren sagde, i sidste samling havde vi en lov, som vi populært kaldte loven om indendørs brusebad til svin, og nu får vi så en lov om udendørs swimmingpool, ganske vist benævnt med et fattigere ord, nemlig søle hul.

Venstre er selvfølgelig enig i intentionerne i lovforslaget omkring dyrevelfærd, det skal der ikke herske tvivl om. Derfor vil vores stillingstilkendegivelse til lovforslaget ikke komme i dag. Der er nogle ting, vi vil se kritisk på først.

Når man læser lovforslaget, benoves man af den store detailregulering i § 3, stk. 4, og § 9, stk. 2, omkring arealkrav for hold af svin, henholdsvis på udendørs arealer og i hytter. Man er helt nede på anden decimal i arealkrav og med en vægtinddeling inden for hver kategori på 10 kg eller 20 kg. Jeg ved ikke, om det skal benævnes letvægt og mellemvægt og sværvægt eller hvad.